

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, întrunit în ședința de astăzi, 8 noiembrie 2024, a hotărât următoarele:

- **menținerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 6,50 la sută pe an;**
- **menținerea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 7,50 la sută pe an și a ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 5,50 la sută pe an;**
- **menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.**

Rata anuală a inflației s-a redus în septembrie la 4,62 la sută, de la 5,10 la sută în august 2024. Scăderea a fost determinată în principal de ieftinirea combustibililor și energiei, cu precădere pe fondul descreșterii cotației țițeiului, al cărei impact l-a devansat pe cel generat de noile creșteri de prețuri înregistrate în această lună de bunurile alimentare și de produsele din tutun.

Pe ansamblul trimestrului III 2024, rata anuală a inflației a continuat să se reducă, dar mai lent decât în precedentele trei luni, precum și în comparație cu previziunile. Față de luna iunie, ea s-a diminuat în septembrie cu 0,32 puncte procentuale (de la 4,94 la sută), în condițiile în care scăderile ample de dinamică consemnate în acest interval de prețurile administrate și de prețul combustibililor – sub influența unor efecte de bază și a descreșterii neașteptate a cotației țițeiului – au fost în mare parte contrabalansate ca impact de creșterea prețurilor alimentelor și într-o mică măsură a prețului energiei electrice, prioritar pe fondul secetei severe din acest an.

În același timp, rata anuală a inflației CORE2 ajustat și-a încetinit trendul descendent pe ansamblul trimestrului III, inclusiv în raport cu prognoza, reducându-se în septembrie la 5,6 la sută, de la 5,7 la sută în iunie. Decelerarea a continuat să fie antrenată de efectele de bază dezinflaționiste de la nivelul subcomponentelor non-alimentare și de dinamica descrescătoare a prețurilor importurilor. Acțiunea acestor factori a fost mult atenuată în acest interval de efectul statistic nefavorabil manifestat pe segmentul alimentelor procesate și de majorarea cotațiilor unor mărfuri agroalimentare, precum și de costurile salariale crescute, transferate cel puțin parțial asupra unor prețuri de consum, inclusiv pe fondul așteptărilor inflaționiste pe termen scurt încă înalte și al cererii solide de bunuri.

Rata anuală a inflației calculată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC – indicator al inflației pentru statele membre UE) a scăzut la 4,8 la sută în septembrie, de la 5,3 la sută în iunie 2024. Totodată, rata medie anuală a inflației IPC s-a redus la 6,1 la sută în septembrie, de la 7,2 la sută în iunie 2024. La rândul ei, rata medie anuală a inflației calculată pe baza IAPC a scăzut în septembrie 2024 la 6,4 la sută, de la 7,3 la sută în iunie 2024.

Datele statistice revizuite recent arată că activitatea economică a crescut în trimestrul II 2024 cu 0,3 la sută, după o comprimare cu 0,4 la sută în precedentele trei luni (variație trimestrială), evoluție ce implică o restrângere a excedentului de cerere agregată și în acest interval.

Potrivit noilor date, avansul în termeni anuali al PIB s-a mărit la 0,9 la sută în trimestrul II 2024, de la 0,5 la sută în trimestrul precedent, în principal ca urmare a saltului consemnat de dinamica anuală a consumului gospodăriilor populației. Formarea brută de capital fix și-a încetinit însă semnificativ creșterea față de perioada similară a anului trecut, iar evoluția exportului net și-a mărit substanțial influența contracționistă, în condițiile în care volumul importurilor de bunuri și servicii și-a accelerat ascensiunea, în timp ce volumul

exporturilor și-a prelungit declinul în termeni anuali. Pe acest fond, deficitul balanței comerciale și cel de cont curent au înregistrat o amplă creștere de dinamică în trimestrul II, ce a fost accentuată în cazul celui din urmă de înrăutățirea substanțială a soldului balanței veniturilor secundare, sub influența evoluției fondurilor europene de natura contului curent. Cele mai recente date și analize indică creșteri trimestriale ceva mai modeste ale economiei în semestrul II 2024 decât s-a previzionat anterior, dar în accelerare graduală, implicând o creștere a dinamicii anuale a PIB în trimestrul III, în condițiile unor evoluții totuși divergente la nivelul componentelor cererii agregate și al sectoarelor majore.

Astfel, în intervalul iulie-august 2024, dinamica anuală a vânzărilor cu amănuntul s-a menținut la un nivel ridicat, scăzând doar ușor față de media trimestrului II, iar cea a vânzărilor auto-moto a rămas constantă. În schimb, producția industrială și-a reaccentuat ușor contracția în termeni anuali, iar volumul lucrărilor de construcții s-a comprimat din nou față de aceeași perioadă a anului precedent, după o relativă redresare în trimestrul II 2024.

Variația anuală a exporturilor de bunuri și servicii și-a redus semnificativ decalajul negativ față de cea a importurilor, consemnând în iulie-august o creștere mult mai pronunțată, soldată cu reintrarea ei consistentă în teritoriul pozitiv. Drept urmare, creșterea în termeni anuali a deficitului comercial, precum și cea a deficitului de cont curent s-au temperat în raport cu media trimestrului precedent, rămânând însă deosebit de alerte pe ansamblul primelor opt luni ale anului.

Pe piața muncii, efectivul salariaților a înregistrat mici creșteri în iunie-iulie și a stagnat în luna august, iar rata șomajului BIM s-a mărit pe ansamblul trimestrului III la 5,5 la sută, după descreșterea la 5,1 la sută în iunie și la un nivel mediu de 5,2 la sută în trimestrul precedent. În același timp, sondajele de specialitate indică pe ansamblul trimestrului III un declin pronunțat al intențiilor de angajare pe orizontul foarte scurt de timp, succedat de o stabilitate a acestora în octombrie, precum și o accentuare a scăderii deficitului de forță de muncă în debutul trimestrului IV 2024. Dinamica anuală de două cifre a salariului brut nominal s-a mărit însă în iulie-august, la 16,8 la sută, după o mică descreștere înregistrată în trimestrul II, iar cea a costului unitar cu forța de muncă din industrie a urcat la 17,8 la sută.

Principalele cotații ale pieței monetare interbancare au rămas constante în octombrie, în timp ce randamentele pe termen lung ale titlurilor de stat s-au reînscris și s-au menținut pe o traiectorie abrupt ascendentă – relativ în linie cu evoluțiile din economiile avansate și din regiune -, în condițiile reconsiderării de către investitori a traiectoriei probabile a ratei dobânzii Fed, cu impact și asupra apetitului global pentru risc. În această conjunctură, cursul de schimb leu/euro s-a menținut relativ stabil în octombrie pe palierul mai înalt pe care a revenit la mijlocul trimestrului precedent. Moneda națională a consemnat însă o depreciere notabilă în raport cu dolarul SUA, dată fiind întărirea acestuia pe piețele financiare internaționale.

Dinamica anuală a creditului acordat sectorului privat a continuat să se mărească în septembrie, la 8,4 la sută, de la 7,7 la sută în august, în principal ca urmare a accelerării creșterii împrumuturilor în lei ale societăților nefinanciare, dar și cu aportul însemnat al variației creditului în lei acordat populației. Ponderea componentei în lei în creditul acordat sectorului privat și-a prelungit ascensiunea, ajungând la 69,8 la sută, de la 69,7 la sută în august.

În ședința de astăzi, Consiliul de administrație al BNR a analizat și aprobat Raportul asupra inflației, ediția noiembrie 2024, document ce încorporează cele mai recente date și informații disponibile.

Potrivit prognozei actualizate, rata anuală a inflației va crește ușor în ultimele luni ale anului curent și va cunoaște o fluctuație pronunțată în semestrul I 2025, rămânând deasupra intervalului țintei și peste valorile anticipate anterior, pe fondul efectelor de bază în dublu sens ce se vor manifesta pe orizontul scurt de timp, dar și al secetei severe din 2024 și al majorării cotațiilor unor mărfuri, de natură să afecteze în continuare dinamicile prețurilor alimentelor și energiei.

Totodată, rata anuală a inflației își va relua ulterior descreșterea pe o traiectorie mai ridicată decât cea din proiecția precedentă, coborând abia în debutul anului 2026 sub limita de sus a intervalului țintei și rămânând în proximitatea acesteia până la finele orizontului prognozei. Descreșterea va continua să fie antrenată de efecte de bază dezinflaționiste, cărora li vor alătura influențele așteptate să vină din decelerarea creșterii prețurilor importurilor, precum și din ajustarea descendentă a anticipațiilor inflaționiste pe termen scurt – pe o traiectorie mai ridicată totuși decât în proiecția precedentă -, dar și din restrângerea mai rapidă a excedentului de cerere agregată, comparativ cu previziunile anterioare.

Incertitudini și riscuri însemnate decurg din conduita viitoare a politicii fiscale și a celei de venituri, având în vedere măsurile fiscal-bugetare ce ar putea fi implementate din anul 2025 în scopul consolidării bugetare. O sursă de incertitudini și riscuri rămân, de asemenea, condițiile de pe piața muncii și dinamica salariilor din economie. Totodată, incertitudini semnificative continuă să fie asociate evoluției prețurilor energiei și alimentelor, precum și traiectoriei viitoare a cotației țiteiului, pe fondul tensiunilor geopolitice.

Incertitudini și riscuri crescute la adresa perspectivei activității economice, implicit a evoluției pe termen mediu a inflației, generează războiul din Ucraina și conflictul din Orientul Mijlociu, precum și evoluțiile economice din Europa și de pe plan global, în contextul escaladării tensiunilor geopolitice. Totodată, absorbția și utilizarea fondurilor europene, în principal a celor aferente programului Next Generation EU, sunt condiționate de îndeplinirea unor ținte și jaloane stricte. Ele sunt însă esențiale pentru realizarea reformelor structurale necesare, inclusiv a tranziției energetice, dar și pentru contrabalansarea, cel puțin parțială, a efectelor contracționiste ale conflictelor geopolitice. Relevante sunt, de asemenea, deciziile de politică monetară ale BCE și Fed, precum și atitudinea băncilor centrale din regiune.

Pe baza evaluărilor și a datelor disponibile în acest moment, precum și în condițiile incertitudinilor ridicate, Consiliul de administrație al BNR a hotărât în ședința de astăzi, 8 noiembrie 2024, menținerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 6,50 la sută pe an. Totodată, s-a decis menținerea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 7,50 la sută pe an și a ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 5,50 la sută pe an. De asemenea, Consiliul de administrație al BNR a decis menținerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Deciziile CA al BNR vizează asigurarea și menținerea stabilității prețurilor pe termen mediu, într-o manieră care să contribuie la realizarea unei creșteri economice sustenabile. Consiliul de administrație reiterează că, în contextul actual, mixul echilibrat de politici macroeconomice și implementarea de reforme structurale inclusiv prin utilizarea

fondurilor europene care să stimuleze potențialul de creștere pe termen lung sunt esențiale pentru stabilitatea macroeconomică și întărirea capacității economiei românești de a face față unor evoluții adverse.

BNR monitorizează atent evoluțiile mediului intern și internațional și este pregătită să utilizeze instrumentele de care dispune în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental privind stabilitatea prețurilor pe termen mediu, în condiții de păstrare a stabilității financiare